

Pöytäkirja

19.12.2023

 VN/10384/2019
 VN/10384/2019-VM-495

Valtionavustushankkeen ohjausryhmän pöytäkirja 8/2023

- Aika** Perjantai 15.12.2023 klo 9.15–11.35
- Paikka** A109 Meritulli, Meritullinkatu 8 (ja Teams)
- Läsnä** Vesa Lipponen, VM puheenjohtaja
 Tuula Lybeck, VM ohjausryhmän sihteeri
 Max Hamberg, VNK
 Johanna Herrala, SM
 Matti Hyytinen, MMM
 Altti Iiskola, LVM
 Aleksi Karvonen, OM
 Lassi Kauttonen, STM
 Kalervo Koskimies, OKM
 Tiina Kotonen-Pekkanen, YM
 Esko Mustonen, VM
 Olli-Pekka Rissanen, VM
 Suvi Savolainen, VM
 Päivi Tommila, TEM
- Esittelijät** Leena Rantala, VM
 Mikko Lehtonen, VM
 Mari Näätsaari, Valtiokonttori
 Ulla Suomela, Valtiokonttori
- Muut läsnä** Jaana Walldén, VM
 Marita Virtanen, VM
 Anu Mäkinen, Valtiokonttori
 Joose Niemi, Valtiokonttori
 Satu Lindberg, Valtiokonttori
 Walteri Thusberg, Valtiokonttori
 Heidi Pursiainen, Valtiokonttori
- Poissa** Jouko Narikka, VM varapuheenjohtaja
 Outi Luoma-Aho, VM
 Ramses Malaty, UM
 Petri Saarukka, PLM

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Puhelin
Telefon
Telephone
Faksi
Fax
Fax
s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

 PL 28
 00023 Valtioneuvosto

 Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

 0295 16001
 +358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

2 Kokouksen työjärjestys

Hyväksyttiin 8.12.2023 päivätty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

3 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen (7/2023) pöytäkirja.

4 Valtionavustuspalveluiden hallintamallin valmistelun lähtökohtia

Leena Rantala esitteli valtion yhteisten valtionavustuspalveluiden hallintamallin valmistelun lähtökohtia.

Keskustelussa esiin nousseet asiat:

Hallintamallissa pitäisi tunnistaa ministeriöiden eri roolit ja valtioneuvostotason ohjaus valtionavustuspalveluja kehitettäessä. Ministeriöt ovat valtionapuviranomaisia ("asiakkaita"), mutta niillä on myös rooli oman hallinnonalansa kehittämisessä ja ohjaamisessa ("omistajina"). Ministeriöt tarkastelevat esimerkiksi valtionavustuspalveluiden toimivuutta suhteessa hallinnonalojensa virastojen ja laitosten tarpeisiin, ja huolehtivat siitä, että virastot ja laitokset osallistuvat ja vaikuttavat valtionavustustoiminnan ja -palveluiden kehittämiseen, kun se on tarpeen.

Valtionavustustoiminnan kehittäminen pitäisi erottaa hallintamallissa valtionavustuspalveluiden kehittämisestä, vaikka ne liittyvätkin toisiinsa. Valtionavustustoiminnan kehittäminen ja sen ohjaus tarkoittavat esimerkiksi lainsäädännön kehittämistä. Hanketoimiston edustaja mainitsi, että asia on tunnistettu luonnosta valmisteltaessa, mutta toiminnan kehittämistä koskevat ministeriön tehtävät jätettiin tarkoituksella pois. Hallintamallin jatkovalmistelussa voidaan arvioida tarve selkeyttää asia.

Valtionavustuspalveluiden hallintamalli on valmisteltava niin, että valtionavustuspalveluiden sinänsä pysyväisluonteista tuotevisiota voidaan tarvittaessa päivittää. Hallintamallin on tuettava myös sellaisissa tilanteissa, joissa valtionavustustoiminnan ja -palveluiden kehittämiseen tulee mukaan merkittäviä uusia kokonaisuuksia. Hallintamallissa on siksi otettava kantaa myös siihen, miten toimitaan, jos rahoituksessa tai sen tarpeessa tapahtuu muutoksia. Valtionavustuspalveluiden käyttötarkoitus voi olla tulevaisuudessa laajempi kuin nyt.

Valtion yhteisiä valtionavustuspalveluja kehitettäessä pitäisi pyrkiä välttämään sitä, että palveluja räätälöitäisiin valtionapuviranomaiskohtaisesti. Siksi hallintamalli näyttäytyy myös valtionavustustoiminnan monimuotoisuuden hallintana valtionavustuspalveluita kehitettäessä. Se tarkoittaa erityispiirteiden tunnistamista, yhteensovittamista ja rajaamista, kun valtionavustuspalveluja kehitetään; tavoitteena on myös varmistaa valtionavustuspalveluiden toimivuus.

Valtiovarainministeriö pyrkii asettamaan valtionavustustoiminnan kehittämisen yhteistyöryhmän mahdollisimman pian valtionavustushankkeen päättymisen jälkeen. Moni valtion virasto tai laitos toimii edelläkävijöinä valtionavustustoiminnassa, ja niillä on käytössään pitkään ja pitkälle kehitetyt asiointi- ja hallinnointipalvelut, mikä kannattaa ottaa huomioon yhteistyöryhmää asetettaessa – sekä valtionavustustoiminnan ja -palveluiden kehittämisessä.

Hallintamallissa olevaa asiakasraatia pidettiin raikkaana ajatuksena, ja se mahdollistaisi myös valtionavustusten hakijoiden ja saajien osallistumisen yhteiskehittämiseen jatkossakin.

5 Valtionavustuspalveluiden kehittäminen Valtiokonttorissa vuonna 2023

Mari Näätsaari esitteli, mitä Valtiokonttori sai aikaan kehittäessään valtionavustuspalveluja vuonna 2023. Sen lisäksi Ulla Suomela esitteli Valtiokonttorin tilannekatsauksen.

Keskustelussa esiin nousseet asiat:

Valtiokonttorin asiakaspalvelu toimii hyvin ja viraston tehtävien mukaisesti. Jatkossakin on varmistettava, että valtionavustusten hakijoille ja saajille on selkeää, miten ne saavat apua sisällöllisissä (valtionapuviranomainen) ja teknisissä (Valtiokonttori) ongelmatilanteissa. Osa jo tulleista teknisistä kysymyksistä liittyy esimerkiksi Digi- ja väestöviraston tuottamaan Suomi.fi-palveluun, jota käytetään esimerkiksi valtionavustuspalveluihin kirjautumisessa.

On hyvä, että Valtiokonttori kertoo valtionapuviranomaisille, mitä uusia ominaisuuksia ja toiminnallisuuksia valtionavustuspalveluissa on otettu käyttöön. Virasto on järjestänyt myös esimerkiksi avoimia esittelytilaisuuksia. Ensiarvoisen tärkeää on edelleen kuitenkin se, että valtionapuviranomaiset saavat omaa toimintaansa suunnitellakseen riittävästi tietoa valtionavustuspalveluiden kehityksen tiekartasta – eli palvelujen tulevista ominaisuuksista ja toiminnallisuuksista aikatauluineen. Valtiokonttoria kiitettiin informoinnin lisäämisestä, määrittelyn tiekartta on tuo tärkeää tietoa. Muistutettiin ottamaan valtionapuviranomaiset aktiivisesti mukaan määrittelyyn ja yhteiskehittämiseen. Valtiokonttorin edustaja kertoi, että yhteiskehittämistä tehdään paljonkin käyttöönnottavien virastojen kanssa. Tämä ei välttämättä näy muille viranomaisille. Valtionavustuspalveluista on annettu hyvää palautetta, mikä kertoo myös yhteiskehittämisessä onnistumisesta valtionavustushankkeen aikana.

6 Valtionavustushankkeen loppuraportti

Tuula Lybeck ja Mikko Lehtonen esittelivät valtionavustushankkeen loppuraportin.

Keskustelussa esiin nousseet asiat:

Valtionavustushankkeen loppuraportti julkaistiin hankesivulla, minkä lisäksi se on saatavissa osoitteessa <https://vm.fi/valtionavustukset>. Hankejohtaja lisää loppuraporttiin muutaman teknisen, kustannusten toteutumiseen liittyvän täydennyksen tammikuussa 2023, kun hankkeen viimeiset laskut on käsitelty.

Ohjausryhmä kehotti valtiovarainministeriötä viestimään hankkeen onnistumisista, kuten valtionavustustoiminnan tuottavuushyötyjen aikaansaamisesta. Valtionavustustoimintaan sitoutuneen henkilötyömäärän tai päällekkäisten tietojärjestelmäkustannusten vähentäminen kiinnostanee myös mediaa. Lisäksi hanke voisi toimia myönteisenä esimerkkinä valtion digitalisaatiohankkeista.

7 Ohjausryhmätyöskentelyn arviointi

Mikko Lehtonen esitteli ohjausryhmän palautekyselyn tulokset.

Keskustelussa esiin nousseet asiat:

Ohjausryhmä onnistui tiedonvälityksessä, mikä on osaltaan tärkeä ohjauskeino.

8 Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

9 Tiedoksi

Tiedoksi merkittäviä asioita ei ollut.

10 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kiittäen ohjausryhmää ja muita osallistujia yhteisestä hankkeesta.

Pöytäkirjan vakuudeksi, Tuula Lybeck

Liitteet Liite 1 Hankkeen ohjausryhmän kokouksen 7/2023 pöytäkirja
Liite 2 Valtionavustuspalveluiden hallintamalli
Liite 3 Valtiokonttorin vuosi 2023
Liite 3a Valtiokonttorin tilannekatsaus
Liite 4 Valtionavustushankkeen loppuraportti
Liite 5 Ohjausryhmän itsearviointin tulokset

Jakelu Ohjausryhmän jäsenet

Tiedoksi Hanketiimi VM–VK
Hankesivu